

SPRACOVANIE OHLASOV - CREPČ, KIS

vyhodnotenie dotazníkového prieskumu Sekcie akademických knižníc SAK

Mgr. Jana Ilavská, PhD. [AK UK]

Bratislava 21. 5. 2025

DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM – SPRACOVANIE OHLASOV

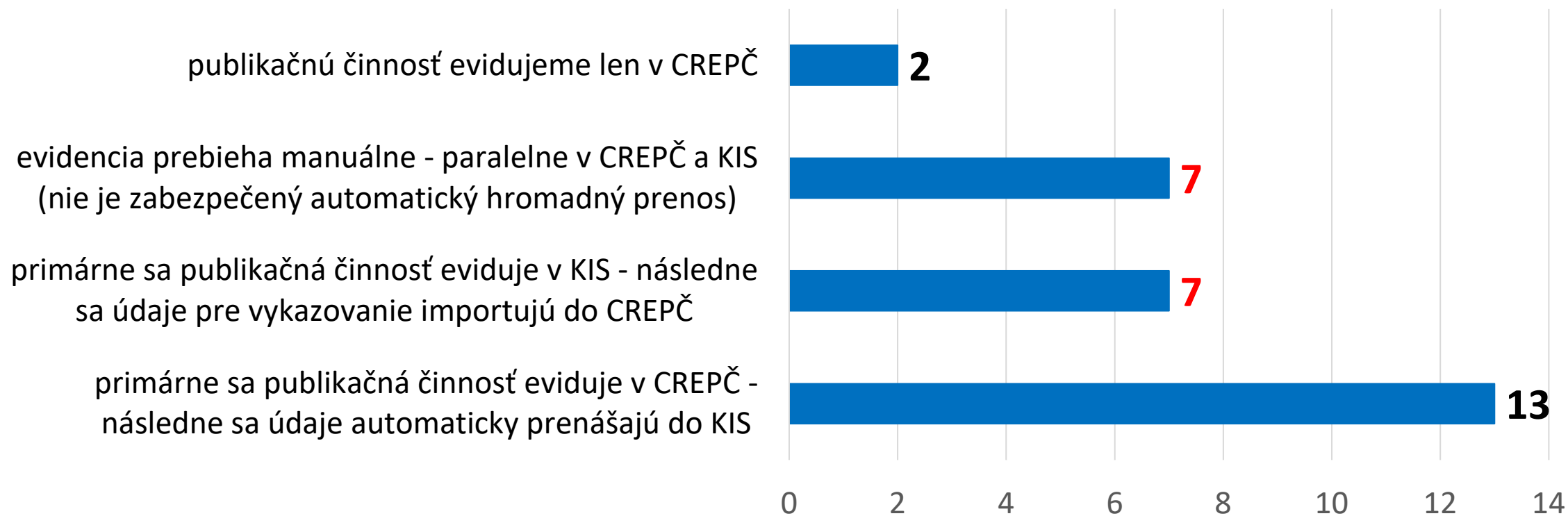
2. 4. – 24. 4. 2025

- nadväznosť na jeden zo záverov zo seminára AK, ktorý sa konal 13. 11. 2024 v Liptovskom Mikuláši
- **cieľ – zistiť stav problematiky spracovania ohlasov na publikačnú činnosť najmä, ale nielen v CREPČ**
- 2 formálne, 9 tematických otázok (z toho 1 otvorená)
- **73 respondentov z 24 (25?) VŠ; >70 % z celkového počtu (33) VŠ prispievateľov do CREPČ**
 - nevyjadrili sa skôr zástupcovia menších škôl (AU BB, VŠVU, BISLA, VŠBM KE, ..., TnUAD?)
 - 44 odpovedí od spracovateľov; 17 odpovedí od garantov EPČ

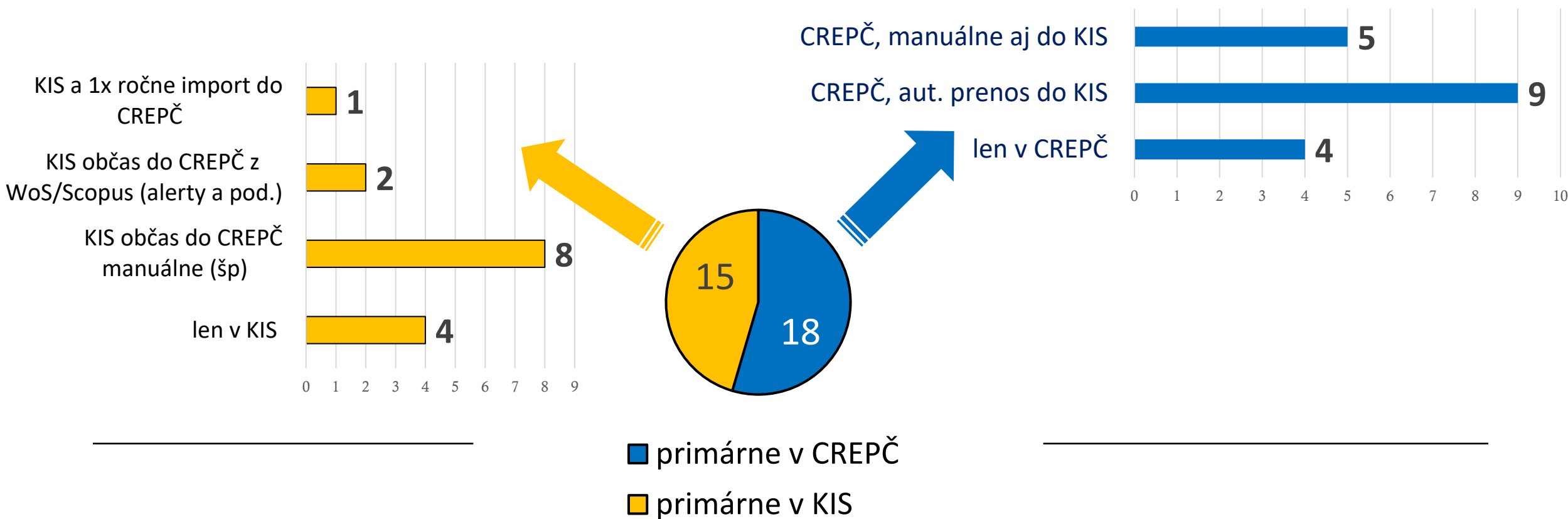
[03] SPÔSOB PRÁCE S CREPČ VO VAŠEJ AK

- odpovede deduplikované na úroveň jednotlivých VŠ (25); 4 VŠ poskytli **dvojakú odpoveď**

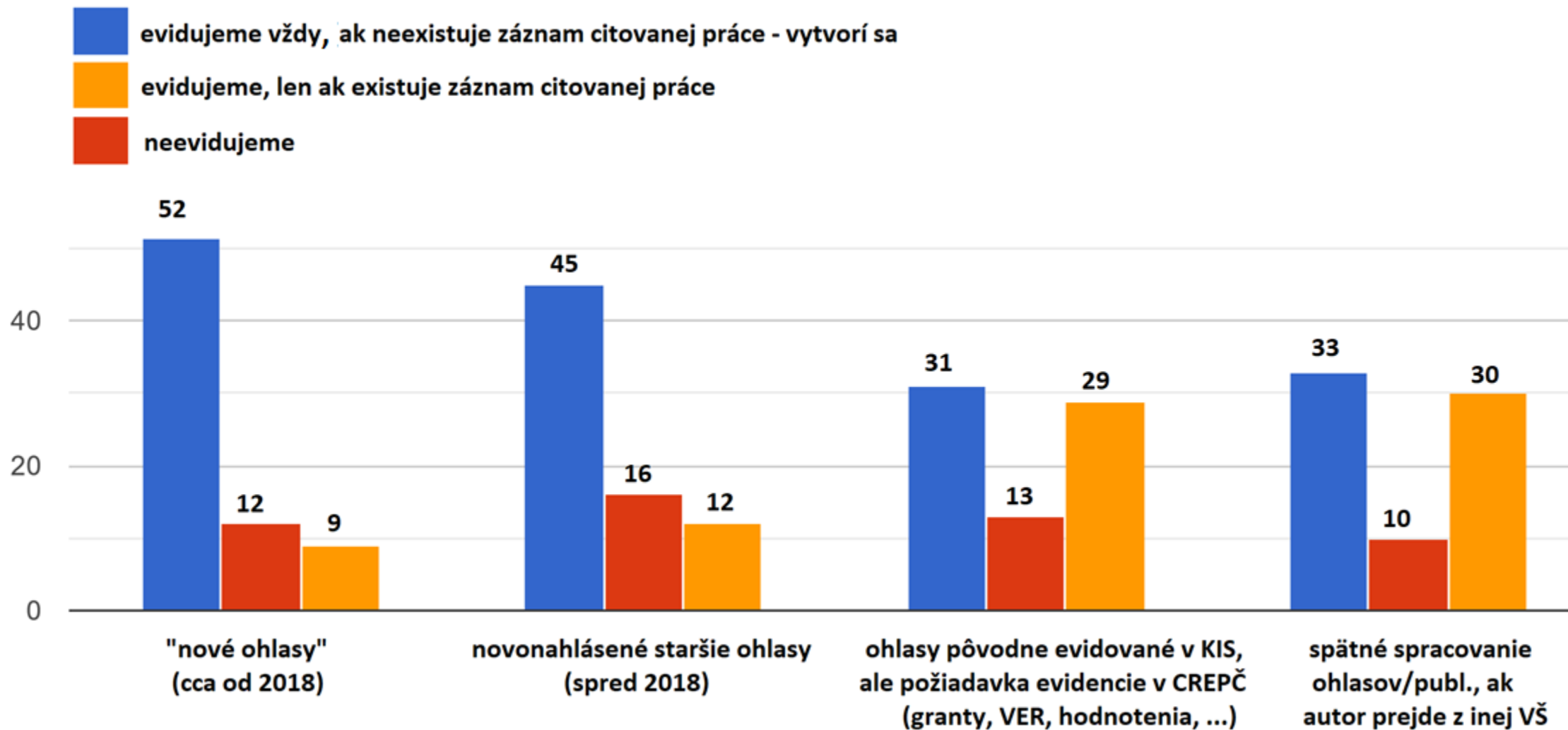

[04] AKO SA EVIDUJÚ OHLASY

- odpovede deduplikované na úroveň jednotlivých VŠ (25); ale viaceré VŠ/rôzni spracovatelia = rôzne odpovede (33 vyhodnocovaných)

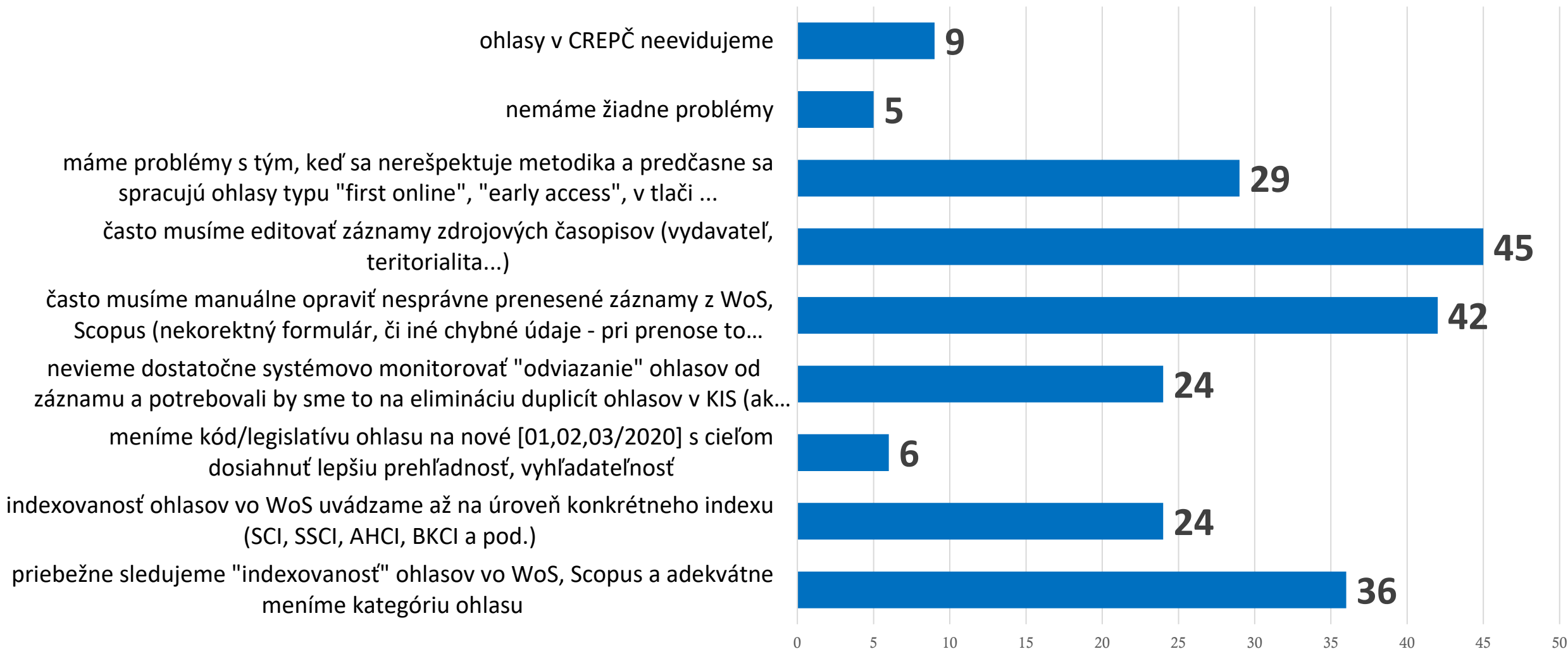

[05] AKO SA EVIDUJÚ OHLASY - SITUÁCIE

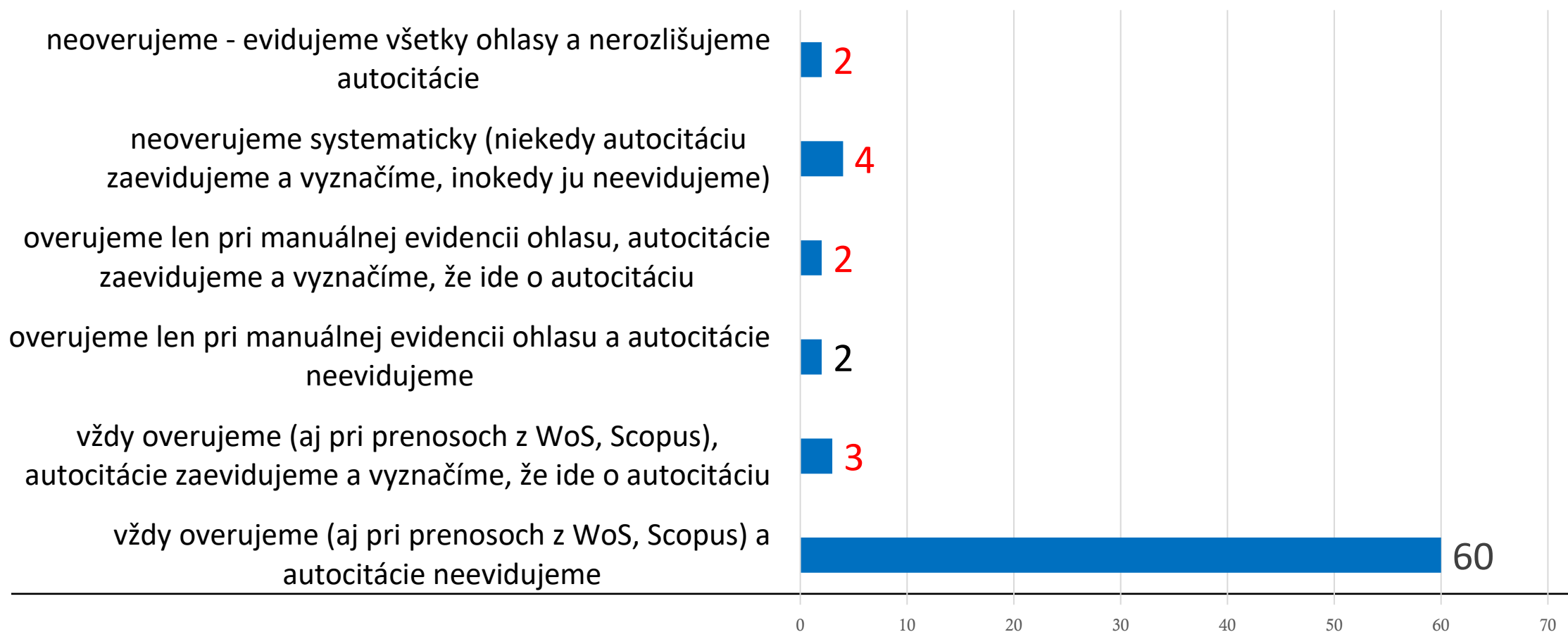

[06] PRI PRÁCI S OHLASMI:

- *mám problém, ak iná VŠ spracuje citáciu, že ma systém neupozorní, čo presne sa pridalo ... rovnako neukazuje, ak niekto nejakú citáciu odstráni...*
- *na väčšinu z uvedeného nemáme kapacity, ale sme extrémne malá škola s ešte menším počtom publikačnej činnosti/ohlasov*

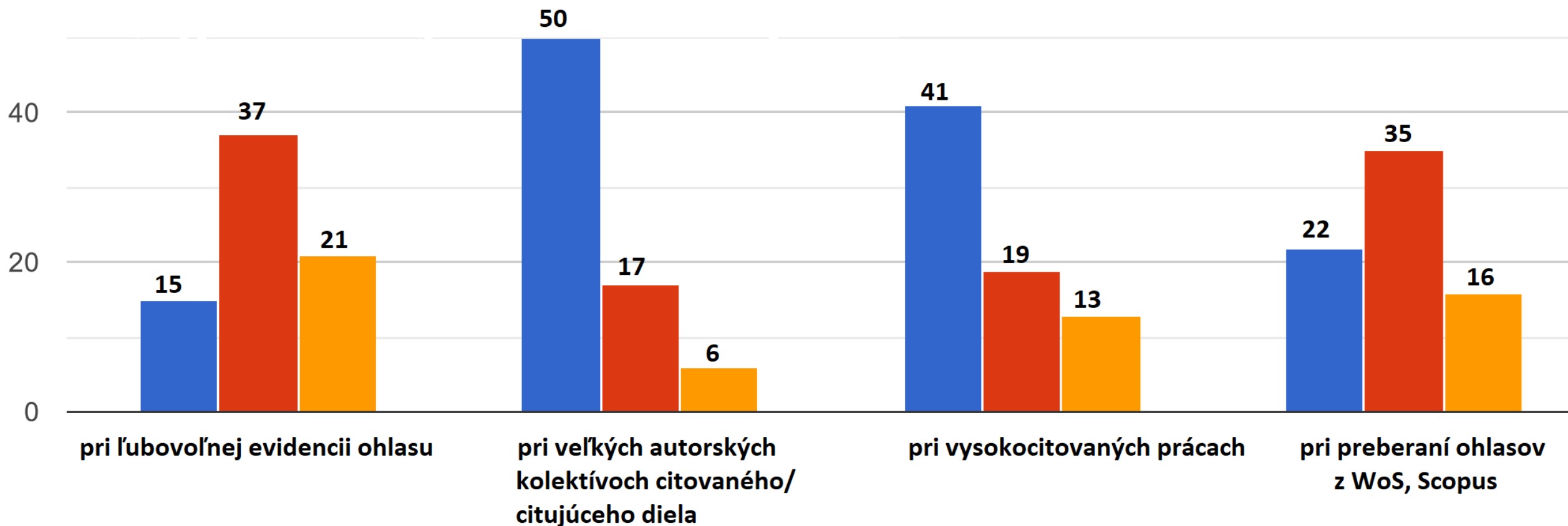

[07] AUTOCITÁCIE PRI SPRACOVANÍ OHLASOV:

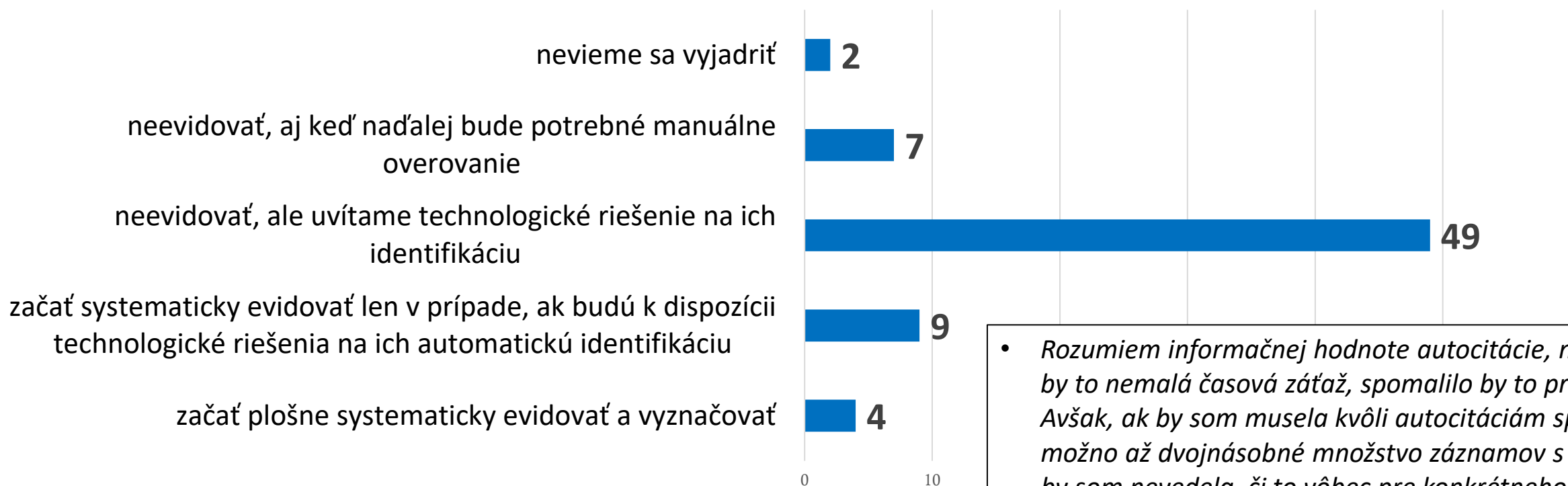

[08] AUTOCITÁCIE SPÔSOBUJÚ

veľký problém zvýšenú záťaž žiaden problém

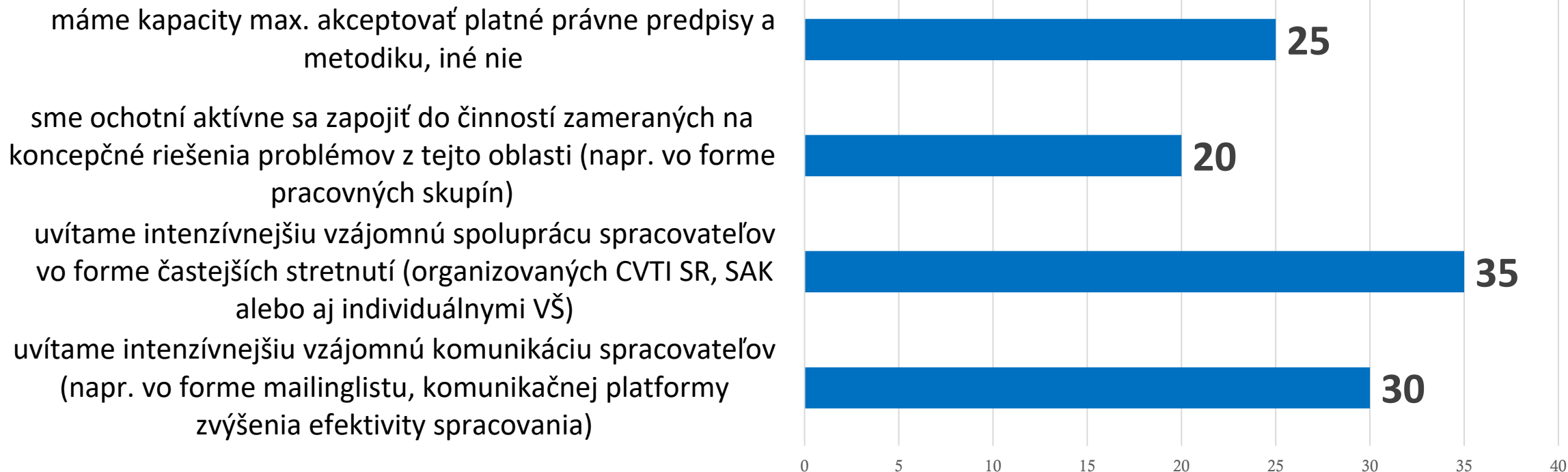

[09] EVIDENCIA AUTOCITÁCIÍ A ICH VYZNAČENIE MÁ URČITÚ INFORMAČNÚ HODNOTU PRE PROCESY HODNOTENIA PUBLIKAČNÝCH VÝKONOV - AUTOCITÁCIE BY SA V CREPČ MALI:

- Rozumiem informačnej hodnote autocitácie, no bola by to nemalá časová záťaž, spomalilo by to prácu... Avšak, ak by som musela kvôli autocitáciám spracovať možno až dvojnásobné množstvo záznamov s tým, že by som nevedela, či to vôbec pre konkrétneho autora/pre konkrétny prípad má význam (a nebolo by to povinné) - mohlo by to byť kvôli časovej záťaži demotivujúce.*
- dnešný stav je plne vyhovujúci*

[10] PRI EVIDENCII PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI A OHLASOV:

- *Najmä pri zmene vykazovacieho obdobia usporiadať webinár a vysvetliť zámery, s ktorými boli robené zmeny, alebo sú plánované zmeny. Je dobré, keď majú spracovatelia možnosť pripomienkovať metodiku, resp. podávať návrhy, ale z časových a kapacitných dôvodov je to niekedy náročné.*
- *V súčasnosti sa uskutočnila personálna výmena na EPČ. Je potrebné zaškolenie novej kolegyně do problematiky EPČ.*

[11] ĎALŠIE POSTREHY, PODNETY, PROBLÉMY, OTÁZKY... ¹

- ✓ Centrálny register evidencie publikačnej činnosti by mal jediným celoslovenským zdrojom údajov nielen pre MŠVVaM SR, ale aj pre všetky verejné vysoké školy - malo by sa odbúrať budovanie lokálnych databáz EPC v akademických knižniciach.
 - Vzhľadom na počet ohlasov evidovaných, nemáme ani časové ani personálne kapacity na spracovávanie ohlasov v ďalšom systéme. Prioritou ... zostáva spracovávanie ohlasov v knižnično-informačného systéme ARL, ktorý umožňuje plne pokryť požiadavky vedeckých a pedagogických pracovníkov na citačné výstupy.
 - Nesúhlasíme s povinnosťou spracovávať ohlasy v CREPČ, pokiaľ nie sú zahrnuté do metodiky rozpisu dotácie zo ŠR verejným vysokým školám. Spracovanie ohlasov pre celú ... máme zabezpečené 1,8 úväzkom, takže personálne kapacity nám neumožňujú realizovať spracovanie v ďalšom systéme.
-

[11] ĎALŠIE POSTREHY, PODNETY, PROBLÉMY, OTÁZKY... ²

- Vo všeobecnosti je pri evidencii ohlasov väčším problém to, že spracovatelia zvyknú evidovať ako citáciu každú zmienku o diele v "citujúcom" dokumente, to predstavuje problém predovšetkým v autorských kolektívoch z viacerých inštitúcií, keď my napr. zmienku evidovať odmietneme, no spracovateľ z inej VŠ ju zaeviduje. Vo vlastnej činnosti evidujeme len také ohlasy, kde je možné identifikovať - že ide o prebratie/rozvitie/parafrázu/odporovanie citovaného dokument. Problematické je však napr. to, že zahraničné zdroje, indexované zdroje a pod. vnímajú ako citáciu každú zmienku a uvedenie odkazu, teda na medzinárodnej úrovni nie je bežné ozaj využívať bibliografické citácie, ako je zvykom v slovenskom priestore...
 - **Striktné dodržiavanie zásady, že pri zásahoch do mnou vytvorených záznamov spracovateľkou/ľom z inej inštitúcie informovať autora záznamu mailom o tejto skutočnosti, prípadne prekonzultovať plánovanú zmenu v zázname.**
 - Iné inštitúcie spracovávajú do crepču ohlasy článkov, ktoré sú Early access a potvrdzujú ich.
-

[11] ĎALŠIE POSTREHY, PODNETY, PROBLÉMY, OTÁZKY... ³

- Problém vyvstáva pri výstupoch z CREPČ, staré ohlasy tam chýbajú. ... ako by sa riešilo ich zjednotenie v KIS a CREPČ?
- **... potreba technických vylepšení systému CREPČ pri práci s ohlasmi:**
 - chýba notifikácia pri naviazaní ohlasu inou VŠ/spracovateľom v prípade spoluautorstva; len by som uvítala, ak by nám chodili upozornenia, ak niekto pridá citáciu, aby ukázalo konkrétne ktorú,
 - zoradenie ohlasov aj abecedne,
 - automatické označenie, resp. vylučovanie autocitácii by jednoznačne uľahčilo prácu,
 - privítali by sme, ak by sa dali stiahnuť z CREPČ napr. údaje, kto vytvoril záznam/ohlas, pomohlo by nám to ako filter, aby sa stiahli iba ohlasy, ktoré zaevidovala konkrétna škola. Prípadne ďalšie kritériá pre sťahovanie ohlasov, takto sa zbytočne sťahuje aj 90 % nerelevantných záznamov...
 - Myslím, že už nastal čas využívať technologické procesy na automatizáciu evidencie (AI).
- Nakoľko my evidujeme ohlasy do CREPČ naraz za celý rok, uvítala by som možnosť potvrdiť importované záznamy ohlasov hneď v danom okne po importe. Teraz to je tak, že naimportujem ohlasy ku danej práci naraz a potom sa musím "prepnúť" do záložky moje záznamy a tam ich jeden po druhom prácne potvrdiť (často ich treba najprv upraviť). Otvoriť viac ako 2500 záznamov a potvrdiť - je dosť časovo náročné.

[11] ĎALŠIE POSTREHY, PODNETY, PROBLÉMY, OTÁZKY... ⁴

- Možno by bolo vhodné zamyslieť sa aj nad zavedením určitých pravidiel ako napríklad určiť maximálny počet ohlasov, ktoré je potrebné evidovať k jednému dokumentu. Príliš vysoký počet ohlasov totiž po určitej hranici stráca svoju výpovednú hodnotu, a zároveň neúmerne zaťažuje celý proces evidencie. Zavedenie takéhoto limitu by mohlo prispieť k zefektívneniu spracovania a zároveň by pomohlo udržať kvalitu a zmyslupnosť zaznamenaných údajov.

Moja otázka znie, či má vlastne zmysel zapisovať citácie k článkom, ktoré majú veľa citácií? Napr. pri diele DOI 10.1093/eurheartj/ehac237 . Denne ich tam nabieha niekoľko.

- Veľkým problémom z našej strany je komplikovaná priebežná evidencia ohlasov ku korporátnym prácam. Tieto práce často nemajú v databázach ako CREPČ, WOS alebo SCOPUS uvedených všetkých členov korporácie (v niektorých prípadoch ich máme aj 100 a viac). Ručné vyčleňovanie autocitácií je v tomto prípade časovo a manuálne veľmi náročné. Často sa stretávame s tým, že tieto práce sú výrazne citované. Z tohto dôvodu navrhujeme otvoriť túto tému na diskusiu so spracovateľmi a hľadať efektívne riešenie.

DISKUSIA¹

1. Ohlasy v CREPČ?

- Zákon č. 172/2005 Z. z. - § 26c bod 1) ... V centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti sa zaznamenávajú údaje **o výstupoch publikačnej činnosti a ohlasoch** na výstupy publikačnej činnosti zamestnancov vysokých škôl, zamestnancov verejných výskumných inštitúcií a študentov študijného programu tretieho stupňa verejných vysokých škôl, štátnych vysokých škôl a súkromných vysokých škôl.

2. [O5] všetky „nové ohlasy“ by sa mali systematicky evidovať v CREPČ, ak citovaný záznam neexistuje – vyrobiť ho. Kódy podľa novej vyhlášky.

3. Pri prenosoch ohlasov z WoS, Scopus, KIS, ... potrebná kontrola, úprava záznamov v CREPČ – tieňové, uložené, raw entity (okrem „cudzích“ autorov), zdrojové dokumenty – deduplikácia, vydavateľ, teritorialita.

DISKUSIA²

3. Autocitácie [O7-O9]

- a. Kto si vie predstaviť ich evidenciu/vyznačovanie (len v prípade dostupnosti pomocného technologického riešenia)?
 - ak väčšina VŠ, kto je ochotní participovať na návrhu koncepčného i technického riešenia?
- b. Kým sa nevyrieši bod a) – vieme sa dohodnúť na tom, že t. č. sa pri evidencii ohlasov v CREPČ:
 - budú autocitácie dôsledne overovať (pri manuálnom zápise i pri prenosoch),
 - neevidovať.

4. Vieme sa dohodnúť, že pri evidencii do CREPČ budeme vzájomne intenzívnejšie komunikovať? Dodržiavať platné pravidla? Aké sú aktuálne prekážky? Vhodné spôsoby (e-mail, teams, telefonicky)?
 5. Aké sú možnosti/podmienky technických vylepšení v CREPČ? [CVTI SR]. Potrebné najmä notifikácie k ohlasom.
 6. Kto používa CREPČ výstupy, štatistiky? Ste spokojní s ich súčasným stavom? Je možné ich zmeniť a vieme sa dohodnúť na všeobecne akceptovateľných úpravách? Ako?
-

ĎAKUJEME ZA ÚČASŤ

.... A ZOSTÁVAME V AKTÍVNOM KONTAKTE.
